

EIDE BRANDASUND AS AVD
BRANDASUND
Brandasundvegen 359
5423 BRANDASUND

Deres ref:
Vår ref: 2025/031014
Dato: 21.02.2025
Org.nr: 985399077

Mattilsynet innvilger endelig godkjenning til slakteriet Eide Brandasund AS som har godkjenningsnummer VL76, og gir vedtak om gebyr

Vi viser til deres søknad om endelig godkjenning mottatt 04. februar 2025 for lakseslakteriet Eide Brandasund AS.

Slakteriet fikk innvilget betinget endelig godkjenning for aktiviteten *mottak, slakting og produksjon av fiskerivarer og muslinger m.m.*, med produksjonsformene *slakting av laksefisk og bearbeiding av fiskerivarer*, 29. november 2024, saksnr. 2024/273636, med varighet på tre måneder. Etter fysisk inspeksjon på slakteriet får dere innvilget endelig godkjenning den 28. februar 2025.

I saksbehandlingen har virksomheten og Mattilsynet utvekslet nødvendig dokumentasjon, og det har vært gjennomført tre fysiske tilsyn i saken. For utfyllende informasjon angående tilsynene, henviser vi til tilsynskvitteringer av 21. og 27. november 2024 og 11. februar 2025, hvor detaljerte beskrivelser av våre observasjoner er gjengitt.

Vi viser til inspeksjonen hos EIDE BRANDASUND AS AVD BRANDASUND den 11. februar 2025.

Seniorinspektør Kristina Birkeland, seniorinspektør Margrethe Stølen-Ness, seniorinspektør Kathrine Marie Løkling Lunde og seniorinspektør Inger Djuve Aanderaa gjennomførte inspeksjonen. Daglig leder Nils Stikholmen, kvalitetsleder Elisabeth Sandven og produksjonsleder Monica Urang var til stede.

Inspeksjonen omfattet

- Eide Brandasund AS, Fiskebruksnummer VL76

Det gis tre vedtak om endelig godkjenning:

- Vedtak fattet med hjemmel i animaliehygieneforskriften jfr forordning (EF) nr. 853/2004 artikkel 4 Registrering og godkjenning av virksomhet
- Vedtak fattet med hjemmel i forskrift om slakterier mv. for akvakulturdyr § 4 Krav til godkjenning

- Vedtak om godkjenning fattet med hjemmel i Akvabiosikkerhetsforskriften § 3, jf. forordning 2020/691 artikkel 5 og 11 og dyrehelseforskriften § 4, jf. dyrehelseforordning 216/429 art. 179.

Vedtakene om godkjenning gjelder henholdsvis godkjenning mht mattrygghet, godkjenning mht fiskehelse og fiskevelferd, og godkjenning mht biosikkerhet.

Oppsummering

Bakgrunnen for avtalt inspeksjonen var søknad om godkjenning for aktiviteten *mottak, slakting og produksjon av fiskerivarer og muslinger m.m* med produksjonsformen *slakting av laksefisk og bearbeiding av fiskerivarer*. Representanter fra Mattilsynet fra begge fagfelt; fiskehelse/velferd og sjømat, deltok under inspeksjonen. Slakteriet har lokaler og rutiner som tilfredsstillende krav til trygg mat og dyrevelferd. Mattilsynet fatter vedtak om endelig godkjenning. Endelig godkjenning gjelder for sløyd, kjølt laks uten videre bearbeiding.

Oversikt over Mattilsynets kontrollpunkter med reaksjoner

• Godkjenning av virksomhet	Vedtak uten forhåndsvarsel
• Krav til godkjenning av slakteri	Vedtak uten forhåndsvarsel
• Dyrehelseforskriften § 4 Dyrehelseforordningen	Vedtak uten forhåndsvarsel
• Akvabiosikkerhetsforskriften § 3 Godkjenning, registrering, journalføring og transport	Vedtak uten forhåndsvarsel
• Generelle velferdskrav	Ingen oppfølging
• Håndtering og sedering	Ingen oppfølging
• Skadedyr, næringsmidler	Ingen oppfølging
• Lokaler - allmenne krav	Ingen oppfølging
• Tilsyn med pumping og rørsystem	Ingen oppfølging
• Allmenne og særlige hygienekrav	Ingen oppfølging
• Kjølekjede	Ingen oppfølging
• Renhold av lokaler	Ingen oppfølging
• Slaktemerd	Ingen oppfølging
• Adferdskar	Ingen oppfølging
• Elektrisk bedøvelse	Ingen oppfølging
• Metoder og tekniske innretninger	Ingen oppfølging
• Bedøving	Ingen oppfølging
• Kompetanse	Ingen oppfølging
• Avliving	Ingen oppfølging
• Personlig hygiene	Ingen oppfølging
• Sporbarhet	Ingen oppfølging
• Vannforsyning, næringsmiddelvirksomheter	Ingen oppfølging
• Journalføring og varsling	Ingen oppfølging

• Generelle smittehygieniske krav	Ingen oppfølging
• Fareanalyse og kritiske styringspunkter	Ingen oppfølging
• Lokaler - særlige krav ved foredling	Ingen oppfølging
• Varsling og journalføring slakteri	Ingen oppfølging
• Tilsyn med avsiling og annen forflytning	Ingen oppfølging
• Rettvending	Ingen oppfølging

Avløpsvann fra slakterier/tilvirkningsanlegg følges opp i saksnr. 2025/47180, se også tilsynskvittering.

Vår rett til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak

Mattilsynets adgang til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak følger av matloven § 23 og dyrevelferdsloven § 30.

Se også vedlegg om rettigheter og regelverk.

Vedtak

Vedtak om endelig godkjenning etter animaliehygieneforskriften

Slakteriet Eide Brandasund AS får endelig godkjenning for aktiviteten *mottak, slakting og produksjon av fiskerivarer og muslinger m.m*, med produksjonsfomene, *slakting av laksefisk og bearbeiding av fiskerivarer*.

Den endelige godkjenningen gjelder for sløyd, kjølt laks uten videre bearbeiding.

Dere beholder godkjenningsnummer VL75 for denne aktiviteten.

Godkjenningsnummeret VL75 skal inngå som del av innholdet i virksomhetens ovalformede stempelmerke.

Virksomheten fremgår av Mattilsynets offisielle liste over godkjente virksomheter med dette godkjenningsnummeret (www.mattilsynet.no).

Vi har observert:

I søknad om betinget godkjenning la dere ved informasjon om virksomhetens styringssystem for mattrygghet:

- Organisasjon og ansvarsforhold
- Fareanalyse basert på HACCP prinsipper
- Beskrivelse av HACCP system
- Flytskjema, plantegning og prosessbeskrivelse
- Prøvetaking sjøvann og ferskvann

Under første inspeksjonen 21. november 2024 gikk Mattilsynet gjennom kontrollpunktene beskrevet over og vi fikk se garderobe, sluser, produksjonslokale, samt tilhørende lokaler

og utstyr. Lokalene var ikke klare til produksjon etter første tilsyn. Mattilsynet kom da på ny inspeksjon av lokalene den 27. november 2024.

28. november 2024 tilbakemeldte dere om utførte tiltak i lokaler og lokalene var da klare til bruk.

Dere ettersendte oppdatert informasjon om rutiner og lokaler:

- Produktbeskrivelse
- Avvikshåndtering og korrigerende tiltak
- Prøvetakingsplan og prøveresultater
- Renholdsplan og temperaturkontroll
- Rutine for varsling til Mattilsynet
- Vedlikeholdsplan og sporbarhet
- Rutiner for pauseavvikling
- Sjekklistor
- Opplæring
- Eksempel på etikett

I søknad om godkjenning informerte dere om at internkontroll, HACCP og lokaler ikke er vesentlig endret siden betinget godkjenning (2024/273636).

Under inspeksjonen kunne dere fremvise dokumentasjon som Mattilsynet etterspurte, som viser at internkontrollsystemet er tatt i bruk. som:

- Avviksregistrering og behandling og lukking av avvik
- Analyseresultater miljø, produkt, ferskvann, sjøvann (før og etter UV behandling), is og hygiene (ATP)
- Renholdsregistreringer
- Temperaturregistreringer
- Opplæring av ansatte
- System for sporing

Dere har planer for innfrysing av fisk og foredling av fiskerivarer, men det var ikke klart under endelig godkjenning og er dermed ikke med i denne godkjenningen.

Kravene som gjelder for godkjenning etter animaliehygieneforskriften:

En virksomhet som er omfattet av animaliehygieneforordningen skal som hovedregel være godkjent for å kunne omsette sine produkter. Godkjenning kan gis når alle relevante krav i næringsmiddelregelverket er oppfylt.

Dette innebærer blant annet at alle krav til infrastruktur og utstyr er oppfylte, herunder krav til bygningsmasse og utforming av lokaler. I tillegg må dere vise at dere har et styringssystem som sikrer produksjon av trygg mat.

Et styringssystem for mattrygghet består av:

- Grunnforutsetninger (god hygienep praksis (GHP) og god fremstillingspraksis (GMP)), jfr næringsmiddelhygieneforskriften, jfr forordning (EF) nr 852/2004 artikkel 4 samt vedlegg I og II, og animaliehygieneforskriften, jfr forordning (EF) 853/2004 vedlegg III.

- Fremgangsmåter basert på HACCP-prinsippene, jfr næringsmiddelhygieneforordningen, jfr forordning (EF) nr 852/2004 artikkel 5.
- Virksomhetens beslutninger for å sikre at prinsippene i matlovsforordningen om sporbarhet og effektive systemer for tilbakekalling er ivaretatt, se matlovsforskriften som gjennomfører forordning (EF) 18/202 (matlovsforordningen).

Mattilsynet vurderer dette slik:

Med bakgrunn i offentlig kontroll gjennomført 21. og 27. november 2024 og 11. februar 2025, samt tidligere innsendte dokumenter, anser vi at dere har vist at:

- dere har den nødvendig kunnskapen og infrastruktur for å produsere trygg mat, samt
- dere har beskrevne rutiner og prosedyrer som er egnet for å sikre krav i regelverket for å ivareta mattryggheten
- dere har et styringssystem som fungerer i praksis, som vist gjennom perioden med betinget godkjenning

Vi konkluderer med at dere oppfyller kravene til å få godkjenning for den aktiviteten og de produksjonsformene dere har søkt om.

Hjemmel for dette vedtaket:

Vi fatter dette vedtaket fordi dere overholder vilkårene for godkjenning i henhold til animaliehygieneforskriften § 1 jfr forordning (EF) nr. 853/2004 artikkel 4 Registrering og godkjenning av virksomheter, samt forskrift om offentlig kontroll på matområdet §1, jf forordning (EU) nr 2017/625 artikkel 148 nr 4.

Det er Matloven § 23 som gir Mattilsynet hjemmel til å fatte vedtak.

Vedtak om godkjenning etter forskrift om slakterier mv. for akvakulturdyr

Slakteriet Eide Brandasund AS får godkjenning for aktiviteten mottak, slakting og produksjon av fiskerivarer og muslinger m.m, med produksjonsformene slakting av laksefisk. Godkjenningen gjelder for slakting av laksefisk på landslakteriet Eide Brandasund AS.

Dere er tildelt godkjenningsnummer VL76 for denne aktiviteten. Godkjenningsnummeret VL76 skal inngå som del av innholdet i virksomhetens ovalformede stempelmerke. Virksomheten vil fremgå av Mattilsynets offisielle liste over godkjente virksomheter med dette godkjenningsnummeret (www.mattilsynet.no).

Vi har observert:

I søknad om betinget godkjenning la dere ved internkontroll, samt informasjon om virksomhetens systemer, saksnr. 2024/273636.

Under inspeksjonen 11. februar 2025 så vi på hvordan slaktingen fungerte i praksis, og vurderte følgende kontrollpunkter:

- Slaktemerd
- Tilsyn med pumping og rørsystem
- Tilsyn med avsiling og annen forflytning
- Adferdskar
- Rettvending

- Elektrisk bedøvelse
- Avliving
- Bedøving
- Journalføring og varsling
- Avløpsvann fra slakterier/tilvirkningsanlegg
- Metoder og tekniske innretninger
- Generelle smittehygieniske krav, Akvabiosikkerhetsforskriften § 3 Godkjenning, registrering, journalføring og transport og Dyrehelseforskriften § 4 Dyrehelseforordningen
- Kompetanse

Desinfeksjonsanlegget for avløpsvann på slakteriet er ikke godkjent av Veterinærinstituttet, det er kun metodegodkjent. Søknad skulle sendes inn samme uke som inspeksjon. Det er rutiner for månedlig kontroll av effekt, og daglig måling av restklor. Leverandør har gjennomført service- kontroll av vannbehandlingsanlegg, i perioden 18-27. november 2024, med alle funksjonstester ok. Dette følges opp i saksnr. 2025/47180.

Kravene som gjelder for godkjenning etter forskrift om slakterier mv. for akvakulturdyr:
Forskrift om slakterier mv. for akvakulturdyr § 4 sier at "*Eablering, drift, utvidelse, flytting og endring av drift ved slakteri og tilvirkningsanlegg skal godkjennes av Mattilsynet*".

Formålet med nevnte forskrift er å fremme god helse hos akvakulturdyr og ivareta god velferd hos fisk, og det stilles derfor krav til at slakteprosessen skal foregå på en måte som tar hensyn til dette.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Med bakgrunn i offentlig kontroll gjennomført 21. og 27. november 2024 og 11. februar 2025, samt tidligere innsendte dokumenter, anser vi at dere har vist at:

- beskrevne rutiner og prosedyrer er egnet for å sikre krav i regelverket for å ivareta fiskevelferd
- utstyret i slakteriet er egnet til å sikre krav i regelverket for å ivareta fiskevelferd

Vi konkluderer derfor med at dere oppfyller kravene for godkjenning.

Vi følger opp manglende godkjenning av desinfeksjonsanlegget i eget brev, men vurderer at den manglende godkjenningen av utstyret ikke står i veien for godkjenning av slakteriet. Leverandøren har gjennomført service av anlegget, hvor funksjonstester var ok, og oppfølging og egenkontroll av effekt og drift er ellers i tråd med det Mattilsynet og Veterinærinstituttet pleier å kreve.

Hjemmel for dette vedtaket:

Vedtaket om godkjenning er hjemlet i forskrift om slakterier mv. for akvakulturdyr § 4 Krav til godkjenning jf. § 16. Tilsyn og vedtak.

Vedtaket om godkjenning etter dyrehelse - og akvabiosikkerhetsforskriften

Slakteriet Eide Brandasund AS får godkjenning etter dyrehelseforskriften § 4, jf. dyrehelseforordning 216/429 art. 179 og Akvabiosikkerhetsforskriften § 3, jf. forordning 2020/691 artikkel 5 og 11.

Vi har observert:

I forbindelse med søknad om betinget godkjenning, sendte dere inn biosikkerhetsplan for Eide Brandasund AS på lokaliteten 16281 Kastevika. 16281 Kastevika er slakteriene som er tilknyttet slakteriet. Planen forklarer hvordan dere skal hindre smitte inn i anlegget, oppformering og spredning av smitte internt i anlegget, samt unngå spredning av smitte til andre anlegg og miljøet rundt.

Dere har listet ulike risikopunkter, samt tiltak som skal redusere risikoen, med henvisning til prosedyrer i internkontrollsystemet.

Kravene som gjelder:

Slakteri som skal slakte oppdrettsfisk med EU-listeført sykdom (liste A, B eller C), må ha godkjenning etter:

- Dyrehelseforskriften § 4, jf. dyrehelseforordning 216/429 art. 179,
- Akvabiosikkerhetsforskriften § 3, jf. forordning 2020/691 artikkel 5 og 11

Ifølge forordning 2020/691 artikkel 11 skal Mattilsynet sikre at næringsmiddelforetak som gjennomfører tiltak for å bekjempe sykdom hos akvatiske dyr, deriblant slaktning, oppfyller kravene i del 4. nr. 1 i vedlegg I når det gjelder biosikkerhetstiltak og nr. 2 i vedlegg I når det gjelder lokaler og utstyr.

Regelverket beskriver at virksomhetene skal ha en biosikkerhetsplan som identifiserer hvordan et sykdomsagens kan komme seg inn i et akvakulturanlegg, spre seg i anlegget og overføres fra det; planen tar hensyn til særtrekkene ved anlegget og fastslår hvilke tiltak som vil redusere de biosikkerhetsrisikoene som er identifisert. Videre beskriver regelverket håndtering av EU-listeførte sykdommer.

Formålet med regelverket nevnt ovenfor er å forebygge og bekjempe dyresykdommer som kan overføres til dyr eller mennesker.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Dere har sendt inn biosikkerhetsplan for slakteriet og ventemerid hvor dere har vurdert risikopunkter for smitte inn/ut av anlegget og tiltak for å redusere risikoen.

Vi vurderer med bakgrunn i gjennomgang av biosikkerhetsplan, prosedyrer og dialog, at dere oppfyller kravene til godkjenning.

Hjemmel for dette vedtaket:

Vedtaket om godkjenning er hjemlet i dyrehelseforskriften § 4 Dyrehelseforordningen jf. dyrehelseforordning 216/429 art. 179, jf. § 43. Tiltak, tilsyn og vedtak, og akvabiosikkerhetsforskriften § 3, jf. forordning 2020/691 artikkel 5 og 11, jf. § 15. Tiltak, tilsyn og vedtak.

Mattilsynet vil vurdere å trekke godkjenningen tilbake dersom virksomheten ikke overholder vesentlige forhold i vilkårene for godkjenningen eller ikke oppfyller vesentlige krav i regelverket.

Mattilsynet skal til enhver tid holdes orientert om hvem som er ansvarlig for virksomheten.

Vedtak om gebyr

Gebyret for godkjenning av slakteri/tilvirkningsanlegg for akvatiske dyr fra akvakulturanlegg er fastsatt til kr 14 400,00 på grunnlag av medgått tid innenfor 2 dagsverk opp til 1 ukeverk (med hjemmel i Forskrift 13. feb. 2004 nr. 406 om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet § 5).

For gebyrvedtak som er hjemlet i forskrift av 13.februar 2004 nr. 406 om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet, legges det til et administrasjonsgebyr på kr 100,- pr faktura (jf. § 7). Gebyret vil bli innkrevd i ettertid.

Med hilsen

Kari Haugstad
seksjonssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Vedlegg:
Rettigheter og regelverk
Godkjenningsbevis
Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

Rettigheter og regelverk

I tillegg til rettigheter nevnt i rapporten (eller i andre vedlegg), har dere også andre partsrettigheter etter forvaltningsloven. Vi informerer også om regelverket vi har brukt som grunnlag for tilsynet og om innsending av elektronisk post.

Rett til å få veiledning om regelverket og saksbehandlingen

Dere kan kreve å få vite hvilket regelverk som gjelder for dere og deres virksomhet, hvor dere finner regelverket og hvordan dette regelverket skal forstås. Dere har også rett til å få vite hvordan saken deres blir behandlet, og hvilke rettigheter dere har i den sammenheng. Veiledningsplikten vår følger av forvaltningsloven § 11.

Rett til å se saksdokumentene

Retten til partsinnsyn følger av forvaltningsloven §§ 18 - 21.

Søksmål og erstatningskrav

Hvis dere mener at vedtaket vårt er ugyldig og ønsker å reise sak for domstolene om dette, eller dere vil kreve erstatning, må dere først benytte muligheten dere har til å klage på vedtaket. Dersom klageinstansen ikke har fattet vedtak i saken innen seks måneder fra dere fremsatte klagen første gang, kan dere likevel reise søksmål. Dette følger av forvaltningsloven § 27b.

Vi har vurdert aktiviteten etter dette regelverket

- FOR 2008-12-22 nr 1620: Forskrift 22. des. 2008 nr. 1620 om allmenne prinsipper og krav i næringsmiddelregelverket (matlovsforskriften)
- FOR 2022-04-05 nr 624: Forskrift 05. apr. 2022 nr. 624 som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om krav til biosikkerhet ved godkjenning av akvakulturanlegg og forflytninger av akvatiske dyr mv. (akvabiosikkerhetsforskriften) (akvabiosikkerhetsforskriften)
- FOR 2022-04-06 nr 631: Forskrift 06. apr. 2022 nr. 631 om dyrehelse (dyrehelseforskriften) (dyrehelseforskriften)
- FOR 2006-10-30 nr 1250: Forskrift 30. okt. 2006 nr. 1250 om slakterier og tilvirkingsanlegg for akvakulturdyr (forskrift om slakterier mv. for akvakulturdyr)
- FOR 2008-06-17 nr 822: Forskrift 17. jun. 2008 nr. 822 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) (akvakulturdriftsforskriften)
- FOR 2008-12-22 nr 1624: Forskrift 22. des. 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften)
- FOR 1997-02-20 nr 192: Forskrift 20. feb. 1997 nr. 192 om desinfeksjon av inntaksvann til og avløpsvann fra akvakulturrelatert virksomhet (forskrift om desinfeksjon av vann, akvakultur)
- FOR 2008-12-22 nr 1623: Forskrift 22. des. 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene (næringsmiddelhygieneforskriften) (næringsmiddelhygieneforskriften)

Elektronisk post til Mattilsynet

Elektronisk post sendes til postmottak@mattilsynet.no. Dersom innholdet i dokumentene er sensitiv/taushetsbelagt, anbefaler vi bruk av eDialog. Informasjon om dette finner du på [Mattilsynet.no](https://mattilsynet.no) under "Kontakt oss".

GODKJENNINGSBEVIS

Navn: EIDE BRANDASUND AS AVD BRANDASUND
Adresse: Brandasundvegen 359, 5423 BRANDASUND
Bedriftsnummer: 872084142
Type virksomhet: Mottak, slakting og produksjon av fiskerivarer og muslinger m.m.

Godkjenningen gjelder: Eide Brandasund AS - Fiskebruksnummer VL76

Godkjenninger:
Slakting av laksefisk
Bearbeiding av fiskerivarer

Gyldig fra:
28. februar 2025
28. februar 2025

Mattilsynet, Avdeling akvakultur sør, har gitt godkjenning med hjemmel i 853/2004 Art 4 Registrering og godkjenning av virksomheter, forskrift om slakterier mv. for akvakulturdyr § 4 Krav til godkjenning, dyrehelseforskriften § 4 Dyrehelseforordningen.

Dato: 21. februar 2025
Vår referanse: 2025/031014

Kari Haugstad
seksjonssjef

Avsender	Melding om rett til å klage på vedtak (Forvaltningsloven, kapittel VI om klage og omgjøring)	
Mattilsynet Avdeling akvakultur sør Felles postmottak, Postboks 383 2381 Brumunddal		
Mottaker (navn og adresse)	Dato	Klageinstans
EIDE BRANDASUND AS AVD BRANDASUND Brandasundvegen 359 5423 BRANDASUND	21. februar 2025	Mattilsynet, hovedkontoret

Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis dere ønsker å klage over vedtak dere har fått underretning om.

Klagerett	Dere har rett til å klage over vedtaket.
Hvem kan dere klage til	Klagen sendes til den enheten i Mattilsynet som har fattet vedtaket, enten med post, epost postmottak@mattilsynet.no eller eDialog. Vi ber om at dokumentene merkes med saksnummer 2025/031014. Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til klageinstansen for endelig avgjørelse.
Klagefrist	Dette vedtaket sendes elektronisk og derfor gjelder eForvaltningsforskriften. Klagefristen er tre uker og begynner å løpe når dere har fått informasjon om at vedtaket er kommet i digital postkasse (Altinn). For privatpersoner som har reservert seg mot elektronisk kommunikasjon, begynner klagefristen å løpe fra brevet er forventet levert i ordinær postgang. Dersom dere klager så sent at det kan være uklart for oss om dere har klaget i rett tid, ber vi dere oppgi den datoen dere mottok dette brevet. Dere kan søke om å få forlenget klagefristen. Dere må da begrunne behovet for forlenget frist.
Rett til å kreve begrunnelse	Dersom dere mener vi ikke har begrunnet vedtaket, kan dere kreve å få begrunnelse. Dette kravet må i så fall sendes oss før klagefristen utløper. Klagefristen blir da avbrutt, og ny frist på tre uker begynner å løpe fra det tidspunktet dere mottar begrunnelsen.
Klagens innhold	I klagen må dere nevne hvem klagen kommer fra, hvilket vedtak dere klager på, den eller de endringene dere ønsker og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vår vurdering av klagen. Dere bør også begrunne klagen.
Utsetting av vedtaket	Vedtaket er ment å skulle gjennomføres innen den fastsatte fristen. Dette gjelder selv om dere klager på vedtaket. Dere kan søke om å få utsatt iverksettingen inntil klagefristen er ute eller til klagen er avgjort.
Rett til dokumentinnsyn og veiledning	Dere har som hovedregel rett til å se dokumentene i saken (jf. forvaltningsloven §§ 18-21). Dere må i så fall kontakte oss. Da kan dere også få nærmere veiledning om klageretten, om fremgangsmåten ved klage og om reglene for saksbehandlingen ellers.
Kostnader ved klagesaken	Dere kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuegrenser. Statsforvalteren eller en advokat kan gi nærmere veiledning om dette. Uavhengig av denne ordningen, kan dere etter forvaltningsloven § 36 kreve dekning for vesentlige kostnader som følge av klagen dersom Mattilsynet omgjør vedtaket. Ved en omgjøring av vedtaket som følge av klagen, vil vi orientere dere om denne rettigheten.
Klage til Sivilombudet	Hvis klagen ikke har ført frem og dere mener at Mattilsynet har utsatt dere for urett, kan dere klage til Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen (Sivilombudet). Sivilombudet kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan vi har behandlet saken og om vi har begått feil eller forsømmelser.

